

Nabídka vzdělávacích lekcí pro střední školy, gymnázia a učiliště

Realizované Městskou knihovnou Písek

Školní rok 2019/2020

Lekce pro střední školy, gymnázia a učiliště

Pracovníci knihovny připravují řadu vzdělávacích a informačních lekcí, které se týkají vždy konkrétního tématu podle zaměření konkrétní lekce.

V naší nabídce v současné době naleznete knihovnicko-informační lekce, které studentům představují základní orientaci v knihovně a v jiných zdrojích, seznamují je s konkrétními literárními díly či historickými událostmi.

Druhou částí naší nabídky jsou multikulturní lekce, ve kterých studenti pracují se sociokulturními tématy. Tyto lekce mají za cíl rozvíjet ve studentech hodnoty a principy občanství a demokratické společnosti.

Jak se přihlásit?

Knihovnické lekce a besedy probíhají vždy od začátku září do konce června. Všechny lekce jsou pro školy zdarma a konají se přímo v knihovně. Pokud máte zájem o lekci na téma, které jste v naší nabídce nenašli, obraťte se na nás, rádi tuto lekci po domluvě vytvoříme a zařadíme do naší nabídky.

Pořady objednávejte e-mailem, případně telefonicky. Přihlášení na lekci je závazné a změny či zrušení je nutné oznámit alespoň jeden den před smluveným termínem.

Kontakt: halamkova@knih-pi.cz, nebo tel. č. 382 201 813

Těšíme se na spolupráci a přejeme pěkný den.

Centrum vzdělávání Městská knihovna Písek

Obsah

Multikulturní výchova.....	4
Národy nejsou dílem náhody.....	4
Příběh náboženského myšlení.....	5
Rituály a tradice kmene Chezciů.....	5
Romové – dějiny a kultura.....	5
Kultura tereziánského ghetta.....	6
Mediální výchova: Klamy reklamy.....	6
Fair Trade aneb „Jedeme v tom spolu“.....	7
Obraz doby – předválečná žurnalistika.....	7
Český samizdat: „My žijeme tady“.....	7
Zmizelí sousedé.....	8
Sexuální menšiny.....	8
Kdo byla Dagmar Šimková?.....	9
Knihovnicko-informační výchova.....	10
Co – k čemu – pro koho je knihovna.....	10
Informace: Zdroje a prameny.....	11
Knihovna – zdroj informací.....	11
Vyšehradský kodex a jeho doba.....	11
Doporučená literatura ke studiu historie.....	13
Slovníky.....	13

Multikulturní výchova

Lektoři: Mgr. Milena Halámková, PhDr. Štěpánka Činátlová

Balíček lekcí multikulturní výchovy zasahuje podle RVP pro SŠ zejména do vzdělávací oblasti **společenskovedního vzdělávání** případně **Člověk a společnost** (podle RVP GV). Všechny tyto lekce jsou zaměřeny na rozvoj **sociálních, personálních a občanských kompetencí**. Z hlediska RVP SOV v lekcích doplňujeme a pracujeme se znalostmi žáků spadající do průřezového tématu **Občan v demokratické společnosti**; z hlediska RVP GV potom vycházíme z témat **Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova**.

Doba trvání všech multikulturních lekcí je minimálně 45 minut, v případě zájmu je vhodné lekci prodloužit na 60 minut.

Národy nejsou dílem náhody

Lekce je zaměřena na tematiku národní identity a vzniku národního obrození. Posluchačům přiblíží atmosféru a zdroj obrozeneckého zápasu o českou kulturu, jazyk a literaturu tak, aby si uvědomili úlohu a hodnotu národního jazyka pro konstituování národní identity v průběhu národního obrození. Zábavnou a zajímavou popularizační formou připomene důležité aspekty národního obrození a poskytne námět k diskuzi o společenské produkci mýtů na pozadí slavného falzifikátorského počinu rukopisů Královédvorského a Zelenohorského.

Příběh náboženského myšlení

Lekce studenty uvádí do problematiky náboženství jako průniku mentálních, kulturních, sociálních aspektů závislých na historickém vývoji a geofyzikálních podmínkách. Seznámí studenty se základními pojmy religionistického a kulturně-sociálního bádání, dále představí náboženské prehistorické koncepty, přežívající do současnosti (animismus, šamanismus, mytologické polyteistické soustavy).

Rituály a tradice kmene Cheziů

Tato lekce je založena na aktivním poznávání kulturní podmíněnosti vzorců chování, jednání a myšlení formou pohledu zvnějšku na svoji vlastní kulturní a etnickou identitu. Ústředním, avšak skrytým motivem lekce je antropologická konstanta „My versus Oni“. Tato problematika rezonuje celou lekcí a je zároveň zdrojem aktivního poznání.

Romové – dějiny a kultura

Obsahem této lekce je nástin historického vývoje soužití romského etnika a majoritní společnosti, zejména v oblasti střední Evropy. Lekce také předkládá specifika romské tradiční kultury v oblasti lidového umění a tradičních romských řemesel. Nedílnou součástí lekce je i reflexe soudobého společenského směřování soužití majoritního a minoritního obyvatelstva

formou otevřené diskuze. Dalším předmětem debaty jsou možnosti občanské otevřené společnosti, která plně respektuje otázky lidských práv.

Kultura terezínského ghetta

Lekce žáky seznamuje s tematikou a průběhem holocaustu v českých zemích a reáliemi terezínského ghetta. Lekce je doplněna dobovými materiály a dokumenty, které ilustrují každodenní život a kulturní počiny nedobrovolných obyvatel terezínského ghetta ve všech souvislostech.

Mediální výchova: Klamy reklamy

Lekce studentům představí základní pojmy a prostředky mediálního stylu zaměřeného na reklamní sdělení a vytváření mediální prezentace. Součástí lekce jsou ukázky reklamního sdělení, se kterými žáci dále pracují. Současně je srovnávají i s textem Etického Kodexu Reklamy. Lekce byla vypracována společně s odborníky reklamního oboru (Mgr. Zuzana Koukalová, Praha).

Fair Trade aneb „Jedeme v tom spolu“

Pomyslná cesta jeansů od získání surovin na výrobu až do obchodního řetězce a ke spotřebiteli.

Lekce objasní, jak může realističtější poznání podmínek produkce a spotřeby pozitivně ovlivnit rozhodování a kvalitu života a naopak objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni.

Obraz doby – předválečná žurnalistika

Mediální výchova zasazená do historického a společenského vývoje v předválečném Československu.

Na pozadí informací o podobě předválečného tisku, známých periodik (*LN, Pestrý svět, Přítomnost, Venkov*) a osobnostech české kultury (Bass, Poláček, Jesenská) budou rozpracována témata nástupu xenofobie, rasismu a totalitního myšlení.

Lekce vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Český samizdat: „My žijeme tady“

Seznámení s dobovým kontextem kořenů a následné profilace českého kulturního samizdatu a undergroundu. Lekce představí kulturní a společenské

vlivy působící na formování autentické subkultury jako symbolu protestu a zdroje identifikace a internalizace s hodnotovým systémem opozičního hnutí – sociální, kognitivní a politické dimenze kultury. Stěžejní součástí lekce je představení zásadních samizdatových počinů, významných aktérů, spisovatelů a samizdatových „nakladatelů“, včetně podmínek a rizik jejich činnosti.

Cílem lekce je osobní interpretace a zhodnocení předloženého artefaktu, chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence. Dále pak porozumění politickému a kulturnímu vývoji československé společnosti 2. poloviny 20. století a filozofické ukotvení příčin vzniku kulturních paradigmat a uměleckých subkultur.

Zmizelí sousedé

Přednáška vznikla v rámci projektu *Zmizelí sousedé* a seznamuje studenty s osudy židovských spoluobčanů, kteří zmizeli během druhé světové války. Přednášku doplňují ukázky dobových dokumentů, dopisů a fotografií získaných z archivů.

Studenti se seznámí s historií židovských obyvatel Písku a blízkého okolí. Téma je tak zajímavé a dotýká se konkrétního a pro studenty známého prostředí.

Tuto lekci je vhodné prodloužit až na dvě vyučovací hodiny.

Sexuální menšiny

Cílem této multikulturní lekce je seznámit posluchače s problematikou sexuálních menšin a sociálního konstruování genderových kategorií. Lekce

rozvíjí kritické myšlení, posluchači jsou aktivně vtaženi do průběhu lekce a jsou konfrontováni se stereotypy v nazírání na sociální realitu v oblasti lidské sexuality.

Kdo byla Dagmar Šimková?

Anotace:

Lekce odpovídá studentům na otázku „Kdo byla Dagmar Šimková?“ a proč se stala symbolem politické vězeňkyně. Vede studenty k pokládání otázek, proč a jak strávila čtrnáct let ve vězení. Studenti si zasazují dobu padesátých let do historických souvislostí a seznamují se s podobnými osudy obětí totalitních režimů. Poznávají způsoby, jak o těchto událostech komunikovat ve veřejném a občanském prostoru.

.

Knihovnicko-informační výchova

Lektoři: Mgr. Milena Halámková, Dagmar Marková: studovna@knih-pi.cz

Tyto lekce spadají podle RVP SOV a GV do vzdělávacích oblastí **Jazykové vzdělávání a komunikace** a **Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích**. Z hlediska průřezových témat se lekce dotýkají **Mediální výchovy** (RVP GV) a **Informačních a komunikačních technologií** (RVP SOV). V rámci informačních lekcí dochází k rozvoji **kompetencí k učení**.

Lekce probíhají formou prezentace v úterý, popř. ve čtvrtek, v dopoledních hodinách, v jiný všední den pouze od 8.00 hodin. Knihovnické lekce trvají až na výjimky přibližně dvě vyučovací hodiny, ale ve většině případů lze délku lekce domluvit podle potřeb školy.

Co – k čemu – pro koho je knihovna

Pro studenty 1. ročníků středních škol a učilišť.

Smyslem knihovnických lekcí je seznámit studenty s knihovnou a potřebnými znalostmi a dovednostmi při práci s informačními prameny a při jejich vyhledávání. Součástí lekce je zhlédnutí faksimile Vyšehradského kodexu s krátkým výkladem a promítnutí barevného dokumentu o této naší významné rukopisné památce z 11. století a výrobě faksimile.

Informace: Zdroje a prameny

Lekce představí způsoby záznamu, zpracování a předávání informací a informačních pramenů od počátků lidské existence k dnešku. Seznámí studenty s typy a formami informačních nosičů. Lekce je doplněna praktickými ukázkami vyhledávání informací a různých druhů informačních pramenů v knihovnických databázích.

Doba realizace je jedna vyučovací hodina

Knihovna – zdroj informací

Lekce je zaměřena na rozvíjení znalostí a dovedností středoškolských studentů v oblasti informační gramotnosti. Nabízíme základní informace o typech a službách knihoven a seznámení se způsobem získávání informací z jejich fondů.

Cílem lekce je naučit studenty efektivně vyhledávat a využívat informační zdroje, znát a používat služby knihoven a pracovat s informacemi. Získané znalosti si studenti ověří hned během lekce na krátkém testu a praktických cvičeních.

Tato lekce trvá jednu vyučovací hodinu.

Vyšehradský kodex a jeho doba

Knihovna má ve svém fondu faksimile významné památky knižní kultury Korunovačnického evangelistáře krále Vratislava (Vyšehradského kodexu).

Pro zájemce je připravena prezentace, která je seznámí s králem Vratislavem, dobou vzniku kodexu a především s evangelistářem samým – s jeho výzdobou, kompozicí, ikonografií a s jeho osudy. Doplněna je krátkým filmem o vzniku faksimile (lze vynechat) a možností si je prohlédnout.

Doporučená literatura ke studiu historie

Motto: Kniha je základem poznání, učitelem věků. (Seneca)

Lekce pro studenty středních škol, zejména pro seminář z dějepisu.

Studenti mají možnost prohlédnout si některé odborné knihy, které jim pomohou při studiu dějin, a dozvědět se krátkou informací o jejich autorech, významných vědcích, z nichž někteří mají vztah k jižním Čechám (např. J. Šusta). Jsou upozorněni na některé databáze přístupné na internetu (např. Manuscriptorium, souborné katalogy aj.). Nechybí ani několik titulů vztahujících se k historii Písecka.

Studenti se seznámí se základní literaturou ke studiu historie, poznají a naučí se pracovat se zajímavými a méně obvyklými příručkami.

Slovníky

Lekce seznamuje studenty se základním rozdělením slovníků a se zásadami jejich používání. Stručně je nastíněna historie českých jazykových slovníků. Studenti jsou upozorněni na elektronické slovníky a příručky přístupné na stránkách Ústavu pro jazyk český AV ČR. Presentaci doplňují ukázky slovníků (Jungmannův, Ottův, Příruční slovník jazyka českého, Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost, slovníky synonymické, etymologické, frazeologické aj.) a jejich praktické využití.

www.knih-pi.cz

